

BOOR Begroting 2014

Vastgesteld door het bestuur op 31 oktober 2013.

Inhoudsopgave

1. Begroting 2014	3
1.1. Inleiding	3
1.2. Totaaloverzicht	4
1.3. Begroting per sector	6
1.4. Liquiditeitspositie	7
1.5. Toezichtkader	7
2. Toelichting begroting 2014	9
2.1. Algemeen	9
2.2. Toelichting baten	9
2.3. Toelichting lasten	14
2.4. Toelichting financiële baten en lasten	19
2.5. Toelichting taakstelling	19
2.6. Toelichting toevoeging aan het weerstandsvermogen	20
3. Begroting (speciaal) basisonderwijs	21
4. Begroting voortgezet onderwijs	23
5. Begroting (voortgezet) speciaal onderwijs	25
6. Begroting bestuur en BOOR Services	27
7. Investeringsbegroting	29
8. Meerjarenbegroting	30

1. Begroting 2014

1.1. Inleiding

De doelstellingen uit het BOOR Jaarplan 2014 zijn voor zover mogelijk financieel vertaald en verwerkt in de BOOR Begroting 2014. De uitgangspunten bij het opstellen van de begroting zijn vastgelegd in de kaderbrief 2014.

Opbouwen weerstand

Om de stap te zetten op weg naar financiële gezondheid, moet vanuit de begroting een toevoeging aan het weerstandsvermogen van BOOR plaatsvinden. We streven daarbij naar een weerstandsvermogen van minimaal 10% van de totale exploitatie. Uitgaande van de verwachte exploitatie over 2013 komt dat neer op een bedrag van € 24,5 miljoen. Eind 2012 bedroeg het eigen vermogen van BOOR nog circa € 10,5 miljoen. Daarbij is nog geen rekening gehouden met een negatief resultaat over 2013.

Gezien het verschil tussen de gewenste en de beschikbare weerstand, is de verwachting dat we nog een aantal jaar nodig hebben om de weerstand aan te vullen. Rekening houdend met een minimale rendementseis van 1% (wat neerkomt op € 2,4 miljoen), zouden we daar bijna 6 jaar voor nodig hebben. Om het gewenste niveau eerder te bereiken, zullen we (incidentele) meevallers in principe direct toevoegen aan de weerstand.

Realiteit begroting en taakstelling

Bij het opstellen van de begroting zijn realistische en voorzichtige uitgangspunten gehanteerd. Voorbeeld hiervan zijn:

- Een voorzichtige inschatting van de ontwikkeling van de rijksbijdragen, waarbij geen rekening is gehouden met een indexering.
- Realistische inschatting van de ontwikkeling van de leerlingaantallen. Deze aantallen laten – met uitzondering van enkele groeischolen – een daling zien.

Voor een toelichting op de andere kaders en uitgangspunten, verwijzen we naar paragraaf 2.1.

De begroting laat “onder de streep” een voordelig resultaat zien. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen. Binnen de sector (speciaal) basisonderwijs is vanwege de dalende leerlingenaantallen een taakstelling opgenomen. De uitwerking van de taakstelling is nog niet concreet gemaakt, maar wordt door BOOR wel als realistisch ingeschat. De bovenschools managers en schoolleiders zijn intensief betrokken geweest bij de totstandkoming van de begroting en herkennen de gestelde opgave. Eind 2013 zal een werkgroep vanuit het bovenschools management zich buigen over de invulling van de taakstelling in het (speciaal) basisonderwijs.

Meerjarenprognose

In paragraaf 8 is de meerjarenprognose voor 2014 tot en met 2017 opgenomen. Deze prognose laat oplopende taakstellingen zien: 2014 € 817.000, 2015 € 1.879.000, 2016 € 1.654.000 en 2017 € 1.934.000. Deze taakstellingen ontstaan doordat we in onze begroting rekening houden met een (aanhoudende) daling van het aantal leerlingen. Ook houden we geen rekening met een indexering van de rijksbijdragen. Daarmee hebben we bewust een zeer voorzichtig scenario verwerkt in onze begroting. De komende periode gaan we aan de slag met de invulling van deze taakstellingen. Er is een werkgroep geformeerd die alle uitgangspunten van de meerjarenbegroting – waaronder de ontwikkeling van leerlingaantallen en rijksbijdragen – gaat toetsen.

1.2. Totaaloverzicht

In onderstaande tabel is de begroting 2014 opgenomen. Ter vergelijking zijn ook de begrotingscijfers van 2013 en de realisatie van 2012 opgenomen.

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Baten				
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	216.518	215.117	216.689	214.931
Overige overheidsbijdragen	15.394	19.560	20.656	21.185
Overige baten	11.049	6.143	5.593	8.838
Totaal Baten	242.961	240.820	242.938	244.954
Lasten				
Personele lasten	203.249	203.385	205.930	199.581
Huisvestingslasten	21.396	16.062	14.812	15.731
Afschrijvingen	3.385	3.873	5.011	3.551
Overige materiële lasten	27.148	23.140	24.540	22.263
Totaal lasten	255.178	246.460	250.293	241.126
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-/- 12.217	-/- 5.640	-/- 7.355	3.828
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	615	237	260	35
Financiële lasten	-/- 702	-/- 843	-/- 853	-/- 815
Totaal financiële baten en lasten	-/- 87	-/- 606	-/- 593	-/- 780
Taakstelling	0	5.710	3.075	817
Toevoeging aan weerstandsvermogen	0	0	0	-/- 2.239
Extra toevoeging aan weerstandsvermogen	-/- 12.304	-/- 536	-/- 4.873	1.626

Extra toevoeging weerstandsvermogen

De extra toevoeging aan het weerstandsvermogen is als volgt onderbouwd: Bij het opmaken van de begroting is voor alle individuele scholen een minimaal resultaat van 1% verlangd. Enkele scholen komen door de genomen maatregelen in 2013 tot een resultaat dat hoger ligt dan de minimale eis van 1%. Daardoor wordt – ook na de toevoeging aan het weerstandsvermogen – een voordelig resultaat geprognoseerd van € 1.626.000. Dit bedrag wordt toegevoegd aan het weerstandsvermogen, waarmee de opbouw naar het gewenste niveau wordt versneld. Op dezelfde manier zal worden omgegaan met eventuele voordelen die gedurende het jaar op zullen treden.

Prognose 2013

Maandelijks stellen wij een financiële rapportage op waaruit de uitputting van de budgetten blijkt. Elk kwartaal wordt deze informatie verstrekt aan het algemeen bestuur, de gemeente (conform het toezichtkader), de onderwijsinspectie en diverse andere stakeholders. In deze kwartaalrapportages nemen we - naast de financiële stand van zaken - ook een prognose op voor het gehele jaar. Bij de eerste kwartaalrapportage werd een resultaat voor 2013 geprognoseerd van -/- € 2,2 miljoen. Bij de tweede kwartaalrapportage is het verwachte resultaat voor 2013 bijgesteld naar -/- € 1,8 miljoen.

Gelijktijdig met het opstellen van de begroting 2014, is de derde kwartaalrapportage opgesteld, inclusief een geactualiseerde jaarprognose. Het verwachte resultaat over geheel 2013 wordt nu ingeschat op -/- 4,9 miljoen. De belangrijkste oorzaken van de verslechtering van het verwachte resultaat, zijn als volgt:

- Een naheffing en boeteoplegging van de Belastingdienst over de jaren 2007 tot en met 2011 (€ 0,9 miljoen). Deze eenmalige naheffing heeft geen direct effect op de begroting 2014.
- Het gebouw van het Overschie College is overgedragen aan de gemeente. De investeringen in dat gebouw in de afgelopen jaren hebben nog een boekwaarde van € 1,2 miljoen, die moet worden afgeboekt. De afschrijving van deze investeringen is in de begroting 2014 vervallen. De afboeking heeft geen direct effect op de begroting 2014.
- Er is een uitspraak gekomen op een lopend juridisch geschil met een aannemer bij een huisvestingsproject. BOOR is veroordeeld tot een hogere betaling dan was ingeschat. Het nadeel voor BOOR bedraagt ongeveer € 250.000.
- De rijksbijdrage valt over 2013 circa € 0,7 miljoen lager uit door een correctie vanwege ontvangen uitkeringen voor zwangerschapsverlof. Doordat BOOR inmiddels eigen risico-drager is geworden, zal een dergelijk effect zich in 2014 niet voordoen.

1.3. Begroting per sector

De begroting 2014 geeft het volgende beeld per sector.

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	(s)bao	vo	(v)so	Totaal
Baten				
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	101.831	75.096	38.004	214.931
Overige overheidsbijdragen	16.868	3.554	763	21.185
Overige baten	2.9977	4.664	1.177	8.838
Totaal Baten	121.696	83.314	39.944	244.954
Lasten				
Personele lasten	101.968	64.559	33.054	199.581
Huisvestingslasten	9.055	4.764	1.912	15.731
Afschrijvingen	1.542	1.537	472	3.551
Overige materiële lasten	8.137	11.076	3.050	22.263
Totaal lasten	120.702	81.936	38.488	241.126
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	994	1.378	1.456	3.828
Financiële baten en lasten				
Financiële baten	10	25	0	35
Financiële lasten	-/- 75	-/- 740	0	-/- 815
Totaal financiële baten en lasten	-/- 65	-/- 715	0	-/- 780
Taakstelling	817	0	0	817
Toevoeging aan weerstandsvermogen	-/- 1.186	-/- 654	-/- 399	-/- 2.239
Extra toevoeging aan weerstandsvermogen	560	9	1.057	1.626

In hoofdstuk 3, 4 en 5 is een nadere toelichting opgenomen van deze begrotingen per sector.

Verdeling middelen

De totale baten van BOOR worden verdeeld naar de drie sectoren, BOOR Services en het bestuur. De verdeling is daarbij als volgt:

Omschrijving	
(Speciaal) basisonderwijs	48,8%
Voortgezet onderwijs	33,9%
(Voortgezet) speciaal onderwijs	15,8%
BOOR Services	1,2%
Bestuur	0,3%
Totaal	100%

1.4. Liquiditeitspositie

Binnen BOOR is een actuele liquiditeitsbegroting beschikbaar. Met deze prognose wordt circa 1,5 jaar vooruitgekeken naar de ontwikkeling van onze liquiditeitspositie. De eerste maanden in de prognose worden op weekbasis gespecificeerd en de prognose wordt ook wekelijks geactualiseerd.

Een groot deel van de liquiditeitsbegroting is afgeleid van de begroting 2014. De belangrijkste baten betreffen de bijdragen van het Rijk en de gemeente. Het betaalritme van deze baten is bekend, maar sluit niet altijd aan bij het moment waarop uitgaven worden gedaan. De grootste uitgavenpost betreffen de maandelijkse personele lasten (salarissen, premies en belastingen).

Met name door de slechte financiële prestaties in 2011 en 2012 is sprake van een zeer broze liquiditeitspositie. Deze is verbeterd doordat we samen met de gemeente een inhaalslag hebben gemaakt in de bevoorschotting van huisvestingsprojecten. Met name aan het einde van het jaar ontstaat nog altijd druk op de liquiditeitspositie. Dit wordt veroorzaakt doordat de bekostiging door het Rijk veel lager is dan de uitgaven (onder andere vanwege de eindejaarsuitkering). Op die momenten maken we maximaal gebruik van onze kredietfaciliteit bij de bank, in combinatie met saldo- en rentecompensatie op de bankrekeningen van de individuele scholen.

1.5. Toezichtkader

Inleiding

De gemeente is met BOOR een toezichtkader overeengekomen. De doelstelling van dit toezichtkader is om te komen tot:

- een nadere uitwerking van de relatie tussen de gemeente en BOOR;
- op onderdelen - benoemd in de statuten van BOOR - een nadere invulling van bevoegdheden en rechten die de gemeente heeft op grond van de statuten;
- nadere afspraken over te hanteren (interne) procedures.

Dit alles tegen de achtergrond van de implementatie van de aanbevelingen uit het rapport van de Commissie *Governance Openbaar Onderwijs*.

Concrete uitwerking toezichtkader

In het toezichtkader is - naast het opstellen van een prognose en een meerjarig overzicht - de voorwaarde opgenomen om het weerstandsvermogen te presenteren. Het weerstandsvermogen is op dit moment minder dan 2%. We streven naar een weerstandsvermogen van minimaal 10% van de exploitatie. Dit komt voor ons neer op een vermogen van circa € 24 miljoen. Gezien de vele uitdagingen die BOOR kent, hebben we besloten om risicomanagement vooral praktisch te beleggen binnen de organisatie. Er is een werkgroep strategisch risicomanagement ingesteld. Deze werkgroep is samengesteld vanuit het college van bestuur, het bovenschools management (primair onderwijs), het college van schoolleiders (voortgezet onderwijs) en BOOR Services. Binnen deze werkgroep worden de belangrijkste risico's geïnterpreteerd, wordt de impact van het risico bepaald (gebaseerd op bedrag en kans) en wordt bepaald welke maatregelen (aanvullend) nodig zijn om het risico zo klein mogelijk te maken. Voor een nadere toelichting hierop, verwijzen we naar de risicoparagraaf in het Jaarplan 2014.

2. Toelichting begroting 2014

2.1. Algemeen

De begroting van BOOR voor het jaar 2014 is bottom up opgebouwd. De basis voor deze begroting ligt in de onderliggende individuele schoolbegrotingen, bovenschoolse begrotingen voor primair en voortgezet onderwijs en centrale begrotingen voor het bestuur en BOOR Services.

Bij het opstellen van de begroting zijn onder meer de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- In de individuele schoolbegrotingen wordt rekening gehouden met een toevoeging aan het weerstandsvermogen van 1% van de baten.
- Het bestaande vacaturebeleid wordt gecontinueerd.
- De rem op investeringen blijft gehandhaafd.
- De voordelen van de centrale inkoop (zoals het aanbestedingsvoordeel voor energie) komen ten gunste van het begrotingsresultaat.
- De gevolgen van de leegstandsreductie worden verwerkt in de begroting. Deze hebben onder meer betrekking op schoonmaakkosten.
- Binnen de sectoren wordt gewerkt met een bovenschoolse begroting. Vanuit de scholen vinden afdrachten plaats waarmee de bovenschoolse kosten worden gedekt. Bewaking van de bovenschoolse begrotingen gebeurt door het bovenschools managementteam voor het primair onderwijs en het college van schoolleiders voor het voortgezet onderwijs.
- Centrale kosten worden verdeeld volgens een vooraf bepaalde verdeelsleutel (zie paragraaf 6).
- Er wordt geen rekening gehouden met een stijging van de rijksbijdragen, tenzij we over andere informatie beschikken over mogelijke aanpassingen.
- Strategische risico's worden concreet benoemd en de financiële gevolgen worden opgevangen binnen de begroting.

2.2. Toelichting baten

De voornaamste bronnen van inkomsten voor BOOR zijn de bijdragen van de Rijksoverheid en de gemeentelijke subsidies binnen het kader van het Rotterdams Onderwijsbeleid (ROB, opgenomen onder de overige overheidsbijdragen).

De opbouw van de baten is als volgt:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Rijksbijdragen	216.518	215.117	216.689	214.931
Overige overheidsbijdragen	15.394	19.560	20.656	21.185
Overige baten	11.049	6.143	5.593	8.838
Totaal Baten	242.961	240.820	242.938	244.954

2.2.1. Rijksbijdragen

De rijksbijdragen voor het voortgezet onderwijs zijn berekend op basis van het leerlingaantal per 1 oktober 2013 en voor het primair onderwijs op basis van het leerlingaantal op 1 oktober 2012 (voor schooljaar 2013-2014) en 1 oktober 2013 (voor schooljaar 2014-2015). De inschatting van het leerlingaantal voor de komende jaren gebeurt door de schoolleiding en wordt gevalideerd door het bovenschools management. Hierbij wordt de inschatting afgestemd met het beeld van de afgelopen jaren en met de beschikbare gemeentelijke prognoses. Alle niet op leerlingaantallen gebaseerde rijksbijdragen zijn per school ingeschat door de schoolleiding. De rijksbijdragen worden voor 2014 geraamd op € 214.931.000 en zijn als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Rijksbijdrage personeel	170.630	169.914	171.486	168.874
Rijksbijdrage materieel	25.519	25.459	25.459	25.976
Overige subsidies OCW	10.069	9.166	9.166	9.525
Rijksbijdrage Personeels- en arbeidsmarktbeleid	10.300	10.009	10.009	10.002
Rijksbijdrage Loonkosten OOP PO	0	569	569	554
Totaal	216.518	215.117	216.689	214.931

De ontwikkeling van de leerlingenaantallen per sector is als volgt:

	2013	2014	2015	2016	2017
<i>teldatum</i>	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	1-10-2016
Sector (speciaal) basisonderwijs	18.563	18.371	18.187	18.005	17.825
Sector (voortgezet) speciaal onderwijs	1.839	1.787	1.812	1.814	1.797
Totaal primair onderwijs	20.402	20.158	19.999	19.819	19.622
Sector voortgezet onderwijs	9.794	9.774	10.312	10.622	10.866
Totaal	30.196	29.932	30.311	30.441	30.488

De verwachting is dat het aantal leerlingen in 2014 ruim 250 lager ligt dan in 2013. Op langere termijn wordt een daling van het aantal leerlingen in het primair onderwijs verwacht en een stijging van het aantal leerlingen in het voortgezet onderwijs door groeischolen.

Hierna hebben wij een toelichting opgenomen op de rijksbijdragen > € 1 miljoen en de opvallende afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.

Rijksbijdrage personeel

De daling van de rijksbijdrage personeel in 2014 is het gevolg van de daling van de leerlingaantallen voor zowel primair onderwijs als voortgezet onderwijs.

Rijksbijdrage materiele

De stijging van de rijksbijdrage is het gevolg van een indexering van 3% op de materiele bekostiging voor de sector voortgezet onderwijs.

Overige subsidies ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap

De stijging van de overige subsidies van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap ten opzichte van 2013 is grotendeels te verklaren door de bijdrage voor de maatschappelijke stages.

Personeels- en arbeidsmarktbeleid

De basis voor de bekostiging inzake het personeels- en arbeidsmarktbeleid is ook hier het aantal leerlingen. De daling van het aantal leerlingen wordt gecompenseerd door een stijging in de tariefstructuur ten opzichte van de toegepaste tarieven in de begroting 2013. Hierdoor blijft de bekostiging op het niveau van 2012 en 2013.

2.2.2. Overige overheidsbijdragen

De overige overheidsbijdragen betreffen met name subsidies in het kader van het Rotterdams Onderwijsbeleid (ROB). Voor het schooljaar 2013-2014 zijn deze subsidies al beschikbaar. In de begroting 2014 is voor het schooljaar 2014-2015 en meerjarig uitgegaan van ongewijzigd beleid op dit punt.

In onze risicoanalyse hebben wij het risico benoemd dat het gemeentelijk beleid op dit punt gaat wijzigen in het nadeel van BOOR. Wij lopen een risico als de gemeente besluit deze subsidies stop te zetten, dan wel af te bouwen, terwijl de aan de subsidies verbonden werkzaamheden door vast personeel worden uitgevoerd die niet alternatief inzetbaar zijn. De gemeente is onlangs gestart met de evaluatie van het huidige beleid. Deze evaluatie vormt input voor het nieuwe beleid in de periode vanaf 2015. Dit nieuwe beleid kan consequenties hebben voor het financieel meerjarenbeeld van BOOR.

De overige overheidsbijdragen zijn voor 2014 geraamd op € 21.185.000 en zijn als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
ROB subsidie	10.855	10.654	11.750	12.702
VVE	0	2.205	2.205	5.176
WSNS	1.726	644	644	1.040
Gemeentelijke bijdragen – huisvesting	1.274	1.184	1.184	1.304
Projectopbrengsten		2.795	2.795	0
Overige (gemeentelijke) bijdragen	1.539	2.078	2.078	963
totaal	15.394	19.560	20.656	21.185

Hierna hebben wij een toelichting opgenomen op de overige overheidsbijdragen.

Subsidies Rotterdams Onderwijsbeleid (ROB)

De toename van de subsidies in het kader van het Rotterdams Onderwijsbeleid (ROB) wordt veroorzaakt door extra toekenningen.

Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

In 2014 wordt een hogere bijdrage voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) ontvangen (bijna € 3 miljoen). De gehele bijdrage wordt doorbetaald aan externe instellingen die het personeel leveren om deze activiteit uit te voeren (zie toelichting personele lasten).

Weer samen naar school (WSNS)

Weer Samen Naar School ondersteunt het basisonderwijs en de het speciaal basisonderwijs met diensten, met het doel dat kinderen met gedrags- en leerproblemen zoveel mogelijk op gewone scholen les krijgen. Het Rijk heeft de vergoeding voor 2014 verhoogd ten opzichte van 2013.

Gemeentelijke bijdrage - huisvesting

In het kader van de doordecentralisatie is voor de vestiging in Lansingerland afgesproken dat de gemeente een bedrag per leerling aan BOOR vergoedt. De stijging in de bijdrage wordt veroorzaakt door het groeiend leerlingenaantal.

Projectopbrengsten

De projectopbrengsten zijn in de begroting 2014 opgenomen onder de overige baten (rubriek Overige bijdragen).

Overige overheidsbijdragen

De daling in de overige overheidsbijdragen wordt veroorzaakt door het vervallen van de gemeentelijke bijdrage voor de in- en doorstroombanen (id-banen).

2.2.3. *Overige baten*

De overige baten bestaan voor een belangrijk deel uit ouderbijdragen. Deze zijn bepaald op basis van het aantal leerlingen. De overige baten zijn ingeschat op basis van bekende contracten (huur en detacheringsofbrengsten) en de realisatie in het verleden. De overige baten zijn voor 2014 geraamd op € 8.838.000 en zijn als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Ouderbijdragen	4.387	2.976	2.976	2.832
Doorberekende salarissen aan derden	722	1.149	1.149	1.361
Verhuur gebouwen	1.144	586	586	611
Overige bijdragen	4.796	1.432	882	4.034
totaal	11.049	6.143	5.593	8.838

Hierna hebben wij een toelichting opgenomen op de baten van meer dan € 1 miljoen en de opvallende afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.

Ouderbijdragen

De ouderbijdragen houden gelijke tred met de ontwikkeling van de leerlingenaantallen. Hierbij dient te worden vermeld dat ongeveer de helft van deze baten in het kader van internationaal onderwijs verplicht is, de andere helft is de vrijwillige ouderbijdrage. In de begroting is rekening gehouden met het risico van oninbaarheid vanwege het vrijwillige karakter.

Doorberekende salariskosten derden

Deze post betreft doorbelaste salariskosten van eigen medewerkers die op verscheidende manieren worden ingezet buiten onze organisatie. De stijging wordt onder meer veroorzaakt doordat naar verwachting meer detacheringen kunnen plaatsvinden.

Overige bijdragen

Deze post wordt gevormd door diverse bijdragen, variërend van de opbrengst van diverse schoolprojecten tot de opbrengst van kantines. De forse stijging van 2013 naar 2014 wordt met name veroorzaakt doordat in 2014 de opbrengsten voor projecten (in 2013 € 2,8 miljoen) zijn opgenomen onder de overige baten en in 2013 nog onder de overige overheidsbijdragen.

2.3. Toelichting lasten

De totale lasten van BOOR bestaan voor bijna 83% uit personele lasten. De opbouw van de lasten is als volgt:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Personele lasten	203.249	203.385	205.930	199.581
Huisvestingslasten	21.396	16.062	14.812	15.731
Afschrijvingen	3.385	3.873	5.011	3.551
Overige materiële lasten	27.148	23.140	24.540	22.263
Totaal lasten	255.178	246.460	250.293	241.126

2.3.1. Personele lasten

De in de begroting 2014 opgenomen personele lasten zijn afgeleid van de formatieplannen voor de schooljaren 2013-2014 en 2014-2015, zoals die in het Bestuursformatieplan van juni 2013 zijn opgenomen. De raming van de salarislasten is vervolgens geactualiseerd op basis van een actuele prognose van de loonkosten per medewerker voor 2014. In deze raming zijn ook de voorzienbare mutaties, zoals uitstroom, wijzigingen in werktijdfactor en periodieken meegenomen.

BOOR is vanaf 1 augustus 2013 volledig eigen risicodragers voor vervanging bij ziekte. De daarmee bespaarde premie is beschikbaar ter dekking van de kosten voor vervanging. Bij daadwerkelijke vervanging wordt in eerste instantie het boventallig personeel in vaste dienst ingezet. De resterende middelen vormen het budget dat beschikbaar is voor vervangingen door tijdelijk personeel. Bij de raming van de kosten voor inhuur van derden voor activiteiten in het kader van het Rotterdams Onderwijsbeleid (ROB) is vooral bij het primair onderwijs rekening gehouden met een sterk vergroot deel inzet door eigen vast personeel.

De personele lasten zijn voor 2014 geraamd op € 199.581.000 en zijn als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Lonen en salarissen	186.495	186.641	189.186	182.870
Dotaties personele voorzieningen	0	2.271	2.271	218
Personeel niet in loondienst	6.637	3.815	3.815	2.381
Idem op ROB-projecten	296	4.682	4.682	4.984
Idem op VVE	0	2.205	2.205	5.176
Overig	9.821	3.771	3.771	3.951
Totaal	203.249	203.385	205.930	199.581

Hieronder hebben wij een toelichting opgenomen op de bedragen van meer dan € 1 miljoen en de opvallende afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.

Lonen en salarissen

De raming van de kosten voor lonen en salarissen is gebaseerd op de formatie voor het lopende en volgende schooljaar, waarbij rekening is gehouden met individuele aanpassingen zoals periodieke salarisverhogingen, pensioneringen (voor zover bekend) en afloop van tijdelijke contracten. Daarnaast zijn in deze post ook de kosten opgenomen voor de vervanging van medewerkers die gebruik maken van de BAPO.

Personeel niet in loondienst

De lasten voor personeel niet in loondienst zijn geraamd aan de hand van de individuele beoordelingen van de schooldirecties ten aanzien van de extra inzet. Hierbij wordt rekening gehouden met de extra inzetverplichtingen, vanwege gesubsidieerde projecten.

- Algemeen: De bezuinigingen waar BOOR voor staat, vinden het eerst zijn weerslag in het terugdringen van de inhuur. Alleen voor specifieke deskundigheid die niet in huis is, zal inhuur plaatsvinden. De raming van inhuur daalt daardoor met € 1,4 miljoen.
- ROB-projecten: De bijdrage voor ROB-subsidie is sterk toegenomen. Door inzet van eigen medewerkers op deze projecten, is de toename van de kosten voor inhuur personeel voor de ROB-projecten zeer beperkt.
- Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE): Het gehele subsidiebedrag voor Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) wordt doorbetaald aan externe instellingen die het personeel leveren om deze activiteit uit te voeren.

Overige personele lasten

De overige personele lasten betreffen posten als opleidingskosten, keuringskosten, wervingsposten en diverse overige personele kosten. Deze kosten zijn op schoolniveau geraamd door de betreffende schoolleiders.

2.3.2. Huisvestingslasten

De huisvestingslasten betreffen onder andere huur, schoonmaakkosten, onderhoud, publiekrechtelijke heffingen en overige huisvestingslasten. De huur-, energie- en schoonmaakkosten zijn gebaseerd op lopende contracten, waarbij voor energie geldt dat de kosten mede afhankelijk zijn van het werkelijk verbruik op de scholen. Medio 2013 is energie opnieuw Europees aanbesteed. De besparing ten opzichte van de tot en met 2013 geldende contracten, is vanaf 2014 verwerkt in de begroting. BOOR heeft momenteel geen voorzieningen voor onderhoud. De bestaande meerjarenonderhoudsplannen zijn niet meer actueel, waardoor deze geen basis meer kunnen vormen voor een onderhoudsvoorziening. Alle onderhoudskosten worden direct in de exploitatie verantwoord. De onderhoudsbudgetten zijn daarbij taakstellend.

Ook het meerjareninvesteringsplan voor vervanging van meubilair en overige inventaris is niet meer actueel.

Om de meerjarenonderhoudsplanning te actualiseren wordt op korte termijn gestart met een zogenaamde nulmeting van alle BOOR-locaties. De uitkomsten van deze meting worden vertaald in een geactualiseerde meerjarenonderhoudsplanning. Ook wordt in 2014 een nieuwe meerjareninvesteringsplanning voor vervanging van meubilair, overig inventaris en onderwijs leerpakketten opgesteld. Het uitgangspunt is deze voor de begroting 2015 gereed te hebben. Eventuele financiële consequenties zullen in de begroting 2015 tot uitdrukking worden gebracht.

De huisvestingslasten zijn voor 2014 geraamd op € 15.731.000 en zijn als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Huur	590	817	817	786
Onderhoud	6.961	4.041	4.041	3.848
Energie en water	5.652	4.442	4.442	4.477
Schoonmaakkosten	5.060	4.827	4.827	4.511
Heffingen	577	1.223	1.223	1.349
Overige	2.556	712	-/- 538	760
Totaal	21.396	16.062	14.812	15.731

Hieronder hebben wij een toelichting opgenomen op de bedragen van meer dan € 1 miljoen en de opvallende afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.

Huur

De huurlasten zijn gebaseerd op inschattingen door de afzonderlijke schooldirecties. De begrote huurlasten voor 2014 liggen in lijn met 2013.

Onderhoud

De raming voor onderhoudslasten is voor het primair onderwijs gebaseerd op de realisatiecijfers van 2012 en voor het voortgezet onderwijs op individuele ramingen van de schooldirecties, waarbij - gezien de druk op de begroting - alleen het strikt noodzakelijke onderhoud is opgenomen, waarbij wordt voldaan aan de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van inspecties en keuringen.

Energie en water

De energielasten blijven op hetzelfde niveau als 2013. Door de uitbreiding van scholen (in het voortgezet onderwijs) nemen de energielasten toe. Daar staat tegenover dat - door de aanbesteding van het energiecontract - de energieprijzen lager is.

Schoonmaakkosten

De schoonmaakkosten zijn geraamd op locatieniveau door de individuele schooldirecties. In 2013 heeft een Europese aanbesteding plaatsgevonden. Op basis van de gunning zijn de schoonmaakkosten neerwaarts bijgesteld. De kosten zijn ook gedaald door de effecten van de leegstandsreductie.

Heffingen

De raming voor de heffingen ligt op het niveau van 2013.

Overige huisvestingslasten

De overige huisvestingslasten zijn op schoolniveau geraamd door de individuele schooldirecties. In de kolom prognose 2013 is de (eenmalige) vrijval van de voorziening voor verliesgevende huisvestingsprojecten ad € 1.250.000 verwerkt.

2.3.3. Afschrijvingen

Voor het afschrijven van activa, worden de volgende termijnen gehanteerd:

Omschrijving	Termijn	Omschrijving	Termijn
Meubilair	9-20 jaar	Elektronische apparatuur	4-6 jaar
Meubilair en Stoffering	25 jaar	Infrastructuur	6-12 jaar
Methodisch materiaal	5-10 jaar	Machines	10-15 jaar
Muziekinstrumenten	12 jaar		

De afschrijvingen zijn voor 2014 geraamd op € 3.551.000 en zijn bepaald aan de hand van de afschrijvingstermijnen die gelden voor de verschillende soorten activa. De afschrijvingslasten zijn lager dan in voorgaande jaren, door de rem op investeringen die wij sinds 2012 toepassen.

De geprognosticeerde afschrijvingen voor 2013 liggen overigens duidelijk hoger dan hetgeen oorspronkelijk was geraamd voor 2013. Dit wordt veroorzaakt door de verwerking van een eenmalige afschrijving op het voormalige pand van het Overschie College ad € 1,2 miljoen. Zie hiervoor tevens de toelichting in paragraaf 1.2.

2.3.4. Overige materiële lasten

De overige materiële lasten zijn per school ingeschat door de schoolleiding. Hierbij zijn de in het verleden verantwoorde kosten als referentiekader gehanteerd. De overige materiële lasten zijn voor 2014 geraamd op € 22.263.000 en zijn als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Administratie en beheerslasten	16.480	10.598	15.555	13.998
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	6.074	7.415	6.368	5.934
Overige	4.594	5.127	2.617	2.331
Totaal	27.148	23.140	24.540	22.263

Hieronder hebben wij een toelichting opgenomen op de bedragen van meer dan € 1 miljoen en de opvallende afwijkingen ten opzichte van voorgaande jaren.

Administratie en beheerslasten

Dit betreffen ramingen voor telefoonkosten, vergaderkosten, drukwerk, reprokosten en dergelijke, die door de individuele schoolleiders zijn geraamd. Op centraal niveau is een raming opgenomen voor accountants- en advieskosten en de kosten voor het administratiekantoor (Vizyr). De daling ten opzichte van de prognose 2013 bestaat uit diverse plussen en minnen. In de prognose voor 2013 is een incidentele post van € 0,9 miljoen opgenomen in verband met een naheffing en boete als gevolg van een boekenonderzoek door de Belastingdienst. Daarnaast vallen de accountantskosten naar verwachting € 200.000 lager uit, omdat BOOR Services zelf een aantal audits uitvoert en omdat de voorbereiding voor de jaarrekening aanzienlijk wordt verbeterd. Ook ramen we de kosten voor repro van lesmateriaal bijna € 125.000 lager op basis van ervaringscijfers.

Daar staat de stijging van een aantal andere posten tegenover, zoals abonnementskosten (bijna € 100.000 hoger, uitgaande van de realisatie in de afgelopen jaren), kosten van Vizyr (de eenmalige korting van € 75.000 is komen te vervallen) en kantinekosten (€ 90.000 hoger).

Inventaris, apparatuur en leermiddelen

Deze kosten worden op locatieniveau geraamd door de individuele locatiedirecties. In deze kosten zijn geen bijzondere wijzigingen ten opzichte van voorgaande jaren voorzien. Het grootste gedeelte van deze post bestaat uit leermiddelen en reprokosten voor lesprogramma's.

Overige materiele lasten

De kosten zijn op individueel locatieniveau geraamd door de betreffende schooldirecties en hebben deels een structureel en deels een incidenteel karakter. De daling van de kosten is onder andere te verklaren door het neerwaarts bijstellen van bijvoorbeeld de post voor culturele activiteiten.

2.4. Toelichting financiële baten en lasten

Het saldo van de financiële baten en lasten is voor 2014 geraamd op € 780.000 (last) en is als volgt opgebouwd:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Financiële baten	615	237	260	35
Financiële lasten	-/- 702	-/- 843	-/- 853	-/- 815
Totaal financiële baten en lasten	-/- 87	-/- 606	-/- 593	-/- 780

Hieronder hebben wij een toelichting opgenomen op de bedragen van me

Financiële baten

De rentebaten in 2014 lopen ten opzichte van 2013 verder terug. Dit wordt onder andere veroorzaakt door het lagere saldo van de effectenrekening en liquide middelen.

Financiële lasten

De rentelasten betreffen de lasten van het rekening courant-krediet en de afgesloten leningen ten behoeve van nieuwbouw Wolfert Lyceum in de gemeente Lansingerland.

2.5. Toelichting taakstelling

De taakstelling in de begroting is als volgt:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Prognose 2013	Begroting 2014
Taakstelling inhuur derden	0	1.905	0	0
Taakstelling op personeel	0	2.985	2.990	0
Taakstelling voortgezet onderwijs	0	820	85	0
Nieuwe taakstelling	0	0	0	817
Totaal taakstelling	0	5.710	3.075	817

In 2013 was een drietal taakstellingen opgenomen in de begroting. Een taakstelling binnen het (speciaal) basisonderwijs op inhuur derden voor projecten in het kader van het Rotterdams Onderwijsbeleid (ROB) van € 1.905.000 en een taakstelling op personeel in loondienst van € 2.985.000. Binnen het voortgezet onderwijs was een taakstelling opgenomen van € 820.000.

In de tweede kwartaalrapportage 2013 is aangegeven dat het realiseren van de taakstelling op inhuur derden in 2013 voor een groot deel niet haalbaar is. De reden hiervan is dat de lopende contracten tussentijds niet -zonder meerkosten- konden worden opgezegd.

In 2014 is nog een taakstelling opgenomen van € 817.000, die volledig betrekking heeft op het (speciaal) basisonderwijs. De taakstelling is nodig vanwege de daling van het aantal leerlingen en daarmee van de rijksbijdragen. Er is een werkgroep gevormd die maatregelen gaat inventariseren om dit tekort op te lossen.

2.6. Toelichting toevoeging aan het weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen van BOOR bestaat uit de financiële reserves. De omvang van deze reserves is ultimo 2012 € 10,5 miljoen. Deze reserve is door de verliezen uit 2011 en 2012 aanzienlijk teruggelopen. Door het verwachte negatieve resultaat over 2013, zal deze nog verder teruglopen. De doelstelling is om binnen enkele jaren het weerstandsvermogen op het gewenste niveau van 10% van de totale exploitatie te krijgen.

Om dit te realiseren is op de individuele schoolbegrotingen een rendementseis van 1% van de baten gelegd. Enkele scholen halen een beter resultaat dan 1% en dragen daarmee relatief gezien meer bij aan de opbouw van het weerstandsvermogen. De bijdrage van de scholen aan het weerstandsvermogen wordt op centraal niveau per school geregistreerd.

3. Begroting (speciaal) basisonderwijs

De begroting van het (speciaal) basisonderwijs is als volgt:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Baten			
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	106.831	103.436	101.831
Overige overheidsbijdragen	11.973	13.233	16.868
Overige baten	4.483	1.116	2.997
Totaal Baten	123.287	117.785	121.696
Lasten			
Personele lasten	104.914	102.659	101.968
Huisvestingslasten	15.351	9.531	9.055
Afschrijvingen	1.781	2.237	1.542
Overige materiële lasten	12.147	11.520	8.137
Totaal lasten	134.193	125.947	120.702
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-/- 10.906	-/- 8.162	994
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	255	79	10
Financiële lasten	-/- 81	-/- 84	-/- 75
Totaal financiële baten en lasten	174	-/-5	-/- 65
Taakstelling	0	6.790	817
Toevoeging aan weerstandsvermogen	0	0	-/- 1.186
Extra toevoeging aan weerstandsvermogen	-/- 10.732	-/- 1.377	560

Resultaat en taakstelling

De begroting voor het (speciaal) basisonderwijs is gebaseerd op de vastgestelde formatiebegroting (MJFB) voor schooljaar 2013-2014. Op basis van deze informatie en rekening houdend met de ontwikkeling van de leerlingaantallen en indexeringen is een begroting voor schooljaar 2014-2015 opgesteld.

Exclusief de taakstelling is er sprake van een tekort in de begroting. Dit tekort wordt met name veroorzaakt door de daling van de leerlingaantallen in het (speciaal) basisonderwijs. De taakstelling is berekend op € 817.000. Er is een werkgroep gevormd die maatregelen gaat inventariseren om dit tekort op te lossen.

Bijzonderheden

- Het ter vergelijking opgenomen resultaat over 2012 is onder andere veroorzaakt door de afboeking op (oude) huisvestingsprojecten. Dit verklaart ook de hogere huisvestingslasten in 2012 in vergelijking met de ramingen voor 2013 en 2014.
- De baten nemen ten opzichte van de begroting 2013 toe met bijna € 4 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds een stijging van de ROB-middelen en anderzijds een daling van de rijksbijdragen vanwege de daling van het leerlingaantal.
- De personele lasten zijn lager dan in de begroting 2013 door met name de bezuinigingsmaatregelen in de formatiebegroting 2013-2014.
- De huisvestingslasten zijn ten opzichte van de begroting 2013 gedaald, vanwege de lagere energielasten (centrale aanbesteding).
- De afschrijvingslasten zijn lager vanwege de aanhoudende rem op investeringen.

4. Begroting voortgezet onderwijs

De begroting van het voortgezet onderwijs is als volgt:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Baten			
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	74.516	75.008	75.096
Overige overheidsbijdragen	2.948	4.807	3.554
Overige baten	5.647	4.109	4.664
Totaal Baten	83.111	83.924	83.314
Lasten			
Personele lasten	66.141	67.227	64.559
Huisvestingslasten	4.672	4.558	4.764
Afschrijvingen	1.283	1.237	1.537
Overige materiële lasten	12.636	11.362	11.076
Totaal lasten	84.732	84.384	81.936
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	-/- 1.621	-/- 460	1.378
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	330	142	25
Financiële lasten	-/- 621	-/- 759	-/- 740
Totaal financiële baten en lasten	-/- 291	-/- 617	-/- 715
Taakstelling	0	820	0
Toevoeging aan weerstandsvermogen	0	0	-/- 654
Extra toevoeging aan weerstandsvermogen	-/- 1.912	-/- 257	9

Resultaat

De begroting voor het voortgezet onderwijs is opgebouwd uit de individuele schoolbegrotingen. De meeste scholen hebben voor 2014 een begroting opgesteld die sluit met een resultaat van 1% positief (minimale rendementseis). De begrotingen van een tweetal scholen laat een tekort zien. Bij één school vanwege de sterke groei, waardoor de (personele) lasten toenemen, terwijl de rijksbijdrage pas een jaar later wordt verhoogd. De andere school kampt met een sterke daling van het aantal leerlingen, welke niet geheel kan worden opgevangen door bezuinigingen op personele en overige lasten.

Bijzonderheden

- De baten dalen licht. Dit wordt onder meer veroorzaakt door diverse teruglopende projectgelden.
- De personele lasten dalen sterk. Dit wordt veroorzaakt door de overgang van een school naar het Christelijk Voortgezet Onderwijs (CVO) per 1 augustus 2014 en door de daling van leerlingen (en daarmee aanpassing van de formatie) op één van de scholen.
- De afschrijvingen nemen - ondanks de rem op investeringen - licht toe. Dit wordt veroorzaakt door noodzakelijke investeringen vanwege het betrekken van nieuwe locaties.

5. Begroting (voortgezet) speciaal onderwijs

De begroting van het (voortgezet) speciaal onderwijs is als volgt:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Realisatie 2012	Begroting 2013	Begroting 2014
Baten			
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	35.172	36.673	38.004
Overige overheidsbijdragen	473	1.520	763
Overige baten	918	918	1.177
Totaal Baten	36.563	39.111	39.944
Lasten			
Personele lasten	32.194	32.634	33.054
Huisvestingslasten	1.373	1.751	1.912
Afschrijvingen	321	399	472
Overige materiële lasten	2.365	3.244	3.050
Totaal lasten	36.253	38.029	38.488
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	310	1.082	1.456
Financiële baten en lasten			
Financiële baten	30	16	0
Financiële lasten	0	0	0
Totaal financiële baten en lasten	30	16	0
Taakstelling	0	0	0
Toevoeging aan weerstandsvermogen	0	0	-/- 399
Extra toevoeging aan weerstandsvermogen	340	1.098	1.057

Resultaat

De begroting voor het (voortgezet) speciaal onderwijs is opgebouwd uit de begrotingen van de afzonderlijke scholen. Deze individuele begrotingen sluiten allemaal met een resultaat van minimaal 1%. Vanwege verliezen in voorgaande jaren, heeft één school een begrotingsresultaat van bijna 2%.

Bijzonderheden

- De baten zijn toegenomen met € 0,8 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door enerzijds een hogere rijksbijdrage vanwege aanpassing van tarieven. Daar staat een daling van de overige overheidsbijdragen tegenover als gevolg van het wegvallen van een behoorlijk deel van de gemeentelijke doelsubsidies.

- De lasten laten een lichte stijging zien. De afschrijvingen nemen ondanks de rem op investeringen licht toe. Dit wordt veroorzaakt door noodzakelijke investeringen bij het betrekken van een nieuwe locatie door één van de scholen.

6. Begroting bestuur en BOOR Services

De begrotingen van het bestuur en BOOR Services zijn als volgt:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	Bestuur	BOOR Services
Lasten		
Personele lasten	611	2.567
Huisvestingslasten	59	133
Afschrijvingen	3	2
Overige materiële lasten	109	247
Totaal lasten	782	2.949
Toerekening aan sectoren		
(speciaal) basisonderwijs	446	1.815
voortgezet onderwijs	235	695
(voortgezet) speciaal onderwijs	101	439
Totaal toerekening	782	2.949
Resultaat	0	0

Algemene toelichting

De begrotingen voor het bestuur en BOOR Services bestaan grotendeels uit de personele lasten. De begroting van het bestuur bestaat uit de kosten voor het college van bestuur en het algemeen bestuur. De begroting van BOOR Services bestaat uit de kosten voor de teams *Huisvesting*, *Inkoop*, *Facilitair*, *Finance & Control*, *Hrm*, *Algemeen beleid*, *Kwaliteit*, *Kennis & Onderzoek*, *Juridische zaken*, *Communicatie en Managementondersteuning*.

De inrichting van BOOR Services is ten opzichte van 2013 verder ontwikkeld aan de hand van de uitgangspunten in BOOR 2.0. Belangrijke ontwikkelingen zijn de uitbreiding van het team *Finance & Control*, het aanstellen van een medewerker centrale inkoop en de overgang van onderwijskwaliteitsmedewerkers en managementondersteuning vanuit de sector primair onderwijs.

Toerekening kosten

De kosten voor zowel het bestuur als BOOR Services worden via een vaste verdeelsleutel toegerekend aan de sectoren. Deze verdeelsleutel is berekend aan de hand van een gemiddelde van de totale baten, aantal leerlingen en formatie per sector. De percentages zijn vastgesteld in de kaderbrief.

In de komende maanden zal voor BOOR Services een zoveel mogelijk taakgericht doorbelastingssysteem worden ontwikkeld, zodat een zo eerlijk mogelijke toerekening naar de sectoren kan plaatsvinden. Dit zal in de begroting 2015 worden verwerkt. Waar mogelijk is deze verfijning op onderdelen ook in de begroting 2014 al toegepast.

7. Investeringsbegroting

In de kaderbrief 2014 is aangegeven dat ook dit jaar nog een rem op de investeringen wordt gezet. Indien investeringen noodzakelijk blijken, wordt dit per individueel verzoek door het college van bestuur beoordeeld. Toestemming kan alleen worden verleend indien de liquiditeitspositie toereikend is, de begroting ruimte biedt (vrijvallende afschrijvingen) en de investering noodzakelijk is in het licht van de onderwijskwaliteit.

Vanuit eerdere meerjarenbegrotingen zijn voor 2014 en latere jaren al investeringen opgenomen. De kapitaallasten van deze investeringen zijn opgenomen in de begroting. Echter ook voor deze investeringen gelden bovenstaande voorwaarden.

In de loop van 2014 zal een meerjareninvesteringsplan worden opgesteld, waarin alle investeringen binnen BOOR worden opgenomen.

8. Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting is gebaseerd op een doorrekening van de cijfers 2014, rekening houdend met de ontwikkeling van het leerlingaantal en de in de kaderbrief 2014 vastgestelde maatregelen en indexeringen. De meerjarenbegroting is als volgt:

Bedragen in € 1.000

Omschrijving	2014	2015	2016	2017
Baten				
Rijksbijdragen Ministerie van OCW	214.931	211.185	210.611	209.935
Overige overheidsbijdragen	21.185	20.964	20.754	20.702
Overige baten	8.838	8.613	8.648	8.644
Totaal Baten	244.954	240.762	240.013	239.281
Lasten				
Personele lasten	199.581	199.513	200.634	202.337
Huisvestingslasten	15.731	15.971	16.130	16.228
Afschrijvingen	3.551	3.536	3.354	3.117
Overige materiële lasten	22.263	20.090	20.135	20.239
Totaal lasten	241.126	239.110	240.253	241.921
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	3.828	1.652	-/- 240	-/- 2.640
Financiële baten en lasten	-/- 780	-/- 781	-/- 781	-/- 781
Toevoeging aan weerstandsvermogen	-/- 2.239	-/- 2.217	-/- 2.211	-/- 2.203
Resultaat exclusief taakstellingen	809	-/- 1.346	-/- 3.232	-/- 5.624
Taakstelling 2014	817	817	817	817
Taakstelling 2015		1.879	1.879	1.879
Taakstelling 2016			1.654	1.654
Taakstelling 2017				1.934
Extra toevoeging aan weerstandsvermogen	1.626	1.350	1.118	660

Indien de taakstellingen buiten beschouwing worden gelaten, laat de begroting voor de jaren vanaf 2015 olopende tekorten zien. Dit wordt enerzijds veroorzaakt doordat we inschatten dat in de komende jaren sprake zal zijn van een stabiliserend of dalend aantal leerlingen. Anderzijds zijn in de kaderbrief 2014 zeer voorzichtige aannames gedaan voor de indexeringen. Zo wordt geen rekening gehouden met een verhoging van de rijksbijdragen en wordt ingeschat dat een eventuele verhoging van de personele lasten, niet (volledig) wordt gecompenseerd door hogere rijksbijdragen.

Overigens verwachten wij dat bij het voortgezet onderwijs de leerlingaantallen op enkele scholen - waaronder de nieuwe locaties Wolfert Lyceum en Wolfert Pro in de gemeente Lansingerland - nog aanzienlijk zullen groeien. Hiermee is in de meerjarenbegroting van de betreffende school rekening gehouden.

Voor wat betreft de overige overheidsbijdragen en de overige baten is uitgegaan van ongewijzigd beleid.

Bij de raming van de personele lasten zijn voorzienbare mutaties, zoals natuurlijke uitstroom, in de raming meegenomen. Periodieken van personeel vanaf 2015 zijn nog niet meegenomen. Daarentegen zijn ontwikkelingen in de gewogen gemiddelde leeftijd (GGL) ook niet meegenomen bij de baten. Wij verwachten dat deze ontwikkelingen elkaar per saldo opheffen. Voor wat betreft de materiële kosten is per school een reële inschatting gemaakt, waarbij rekening is gehouden met lopende contracten en verwachte prijsmutaties. Tevens is rekening gehouden met de ontwikkeling in de kosten waarvoor een aanbestedingstraject in gang gezet wordt.

In de meerjarenraming zijn de kosten opgenomen die samenhangen met de nulmeting voor de meerjarenonderhoudsplanung. De scholen in het primair onderwijs dragen een deel van hun materiële rijksbijdrage af. Vanuit dit centrale budget worden de uitgaven van de meerjarenonderhouds- en meerjareninvesteringsplan bekostigd. De scholen in het voortgezet onderwijs hebben in afwachting van een meerjarenonderhoudsplan een bedrag in hun begroting opgenomen om het strikt noodzakelijke onderhoud uit te voeren, waarbij voldaan wordt aan de geldende wet- en regelgeving ten aanzien van inspecties en keuringen.

In het najaar van 2013 is zowel binnen de sector primair als voortgezet onderwijs een werkgroep geformeerd die maatregelen gaat inventariseren om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. Daarbij wordt enerzijds gekeken naar de baten en lasten en anderzijds naar de gehanteerde uitgangspunten.

Colofon

Stichting BOOR

Pakhuis Maaspoort
Tweede verdieping
Prins Hendrikkade 14
3071 KB Rotterdam
Postbus 23058
3001 KB Rotterdam
010-2540800
info@stichtingboor.nl
www.stichtingboor.nl

[@stichtingboor](https://twitter.com/stichtingboor)